

КОМІТЕТ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Відділ в Едмонтоні

50-РІЧЧЯ
СМЕРТИ

СИМОНА
ПЕТЛЮРИ

СИМОН ПЕТЛЮРА

10 травня 1879 – 25 травня 1926

Симон Петлюра

Народився 10-го травня 1879 року в м. Полтаві. Батько Василь, мати Ольга були козацького роду. Як з боку батька, так і матері Симон Петлюра мав багато родичів духовного стану.

Початкову освіту він одержав у церковно-приходській школі на передмісті Полтави, а опісля вчився в Полтавській Духовній Семінарії. Під час перебування в Духовній Семінарії він вступив до заснованої в 1900 році Революційної Української Партії й вже в 1901 році брав участь в конференції цієї партії, а також брав участь в усеукраїнському студентському з'їзді, як делегат від української семінарської громади, хоч тоді вже не був у семінарії. На початку 1901 року його було виключено з останньої класи семінарії за вияв національно революційних настроїв.

З 1902 року співпрацював в Літературно-Науковому Віснику, з цього часу почалась його журналістична діяльність. В 1902 році йому загрожував арешт, а тому восени він виїхав на Кубань де був дуже діяльним в різних нелегальних політичних гуртках. В середині грудня 1903 року був заарештований і просидів у в'язниці коло трьох місяців, випущений „на поруки” і опісля виїхав до Києва, пізніше переїхав до Львова, що на той час вважалось закордоном. У Львові він віддається партійній та журналістичній діяльності. Після амністії в 1905 році повернувся до Києва.

В січні 1906 року він виїхав до Петербургу для редагування журналу „Вільна Україна”, опісля знову повернувся до Києва, а пізніше переїхав до Москви. Там він одружився з Ольгою Більською і там же народилась його єдина дочка Леся. В Москві від 1912 року він редагував „Українську жінку” журнал про Україну й українців для інформування росіян про українські справи.

По революції він став головою Українського Військового Комітету Західного Фронту. На першому Всеукраїнському Військовому З'їзді, що відбувся 22-го травня 1917 року в Києві його було обрано головою Українського Генерального Комітету.

При кінці 1918 року його було обрано до складу Директорії УНР (Української Народньої Республіки). Одночасно він очолив Українську Армію, як головний Отаман. 11 лютого 1919 року він став головою Директорії УНР і на цьому пості залишився до кінця свого життя.

Наслідком перемагаючих сил ворогів України армія УНР і Уряд 20-го листопада вийшли закордон. Петлюра перебував у Австрії, а восени 1924 року оселився в Парижі.

Перебуваючи закордоном, він не тратив зв'язків з Україною й керував визвольними справами України. Вороги проклинали і ненавиділи Петлюру і поборювали його безоглядно й жорстоко. Його невтомна діяльність привела до того, що більшовики видали смертний вирок на Петлюру, який було виконано 25-го травня 1926 року на вулиці Расіна в Паржі. Більшовики уважали Петлюру небезпечним їх ворогом, а для українського народу — СИМОН ПЕТЛЮРА БУВ ВОЖДЕМ З БОЖОЇ ЛАСКИ.

К. М. Теличко

Едмонтон, 30 травня 1976 року
3-тя година пополудні
Авдиторія громади св. Івана

А К А Д Е М І Я

ПРОГРАМА

ВСТУПНЕ СЛОВО Василь Підручний
голова КУК

ЖАЛІБНА ПІСНЯ сл. О. Олеся,
музика С. Яременка

ЗОРИ МЕРКНУТЬ сл. Т. Федорової,
музика С. Яременка

ДО СОНЦЯ музика Л. Безкоровайного
Жіночий хор ОЖ ЛВУ — СУМ ВЕРХОВИНА
У супроводі ансамблю бандуристок СУМ
Фортепіяно: Ірка Вавринчук і Марійка Лісова
Диригент — Сергій Яременко

ДОПОВІДЬ Ярослав Гайвас
ОЙ ВЕРБО, ВЕРБО музика С. Людкевича
ДУМКА музика Я. Степового
Лілея Волянська-Горняткевич — сопрано
Галина Саварин — фортепіяно

УРИВКИ ІЗ ПРОМОВ СИМОНА ПЕТЛЮРИ
Роман Осташевський

ФАНТАЗІЯ П. Шольц
ZIGEUNER WEISEN Pablo de Sarasate
Андрійка Обгенорт — скрипка
Іванка Обгенорт — фортепіяно

ОЙ МОРОЗЕ МОРОЗЕНКУ музика С. Людкевича
ВІЧНИЙ РЕВОЛЮЦІОНЕР музика М. Лисенка
ВПЕРЕД музика А. Гнатишина

ДНІПРО ансамбль пісні і танку
У супроводі оркестри
Фортепіяно: Марія Дитиняк
Диригент — Роман Солтикевич

ЩЕ НЕ ВМЕРЛА

Комітет приготування Академії:
голова:
Роман Й. Осташевський (КУК)
секретар:
Кость М. Теличко (СУС)
члени:
Ярко Скрипник (КУПІТ)
д-р Микола Суховерський (УНО)
Іван Тимчишин (БУК)
Ярослав Федорів (ЛВУ)

Мистецьке оформлення обкладинки — Любомир Дитиняк

Уривок із відозви до Українського Народу

Ти, переможеш, Великий Народе Мученику, і переможеш не для того, щоб підбивати під себе чужі, не наші землі, Ти переможеш для спокійного будування могутньої Держави Української, для щасливої праці поколінь майбутніх. Спадуть віковічні кайдани з стомлених рук Твоїх — спадуть ганебні пута з величної постаті рідної Матері-України.

Після ганебної віковічної неволі, після страшного божевільного лихоліття, Ти переможеш, Народе Лицарю, і в Державі своїй незалежній установиш волю святу для всіх народів, що живуть на розкішних землях Твоїх. Вірний високим засадам волі і рівності, що кохав Ти з часів стародавніх, Ти явиш всім народам світлий образ правної держави демократичної з забезпеченням вольностей громадянських.

Минуть жахливі криваві роки, роки боротьби і невпинна праця синів Твоїх загоїть рани кривавої руїни, дасть пишні скарби для всіх народів світу, дасть спокій і щастя Великій, Вільній Самостійній Україні.

Голова Директорії
і Головний Отаман
військ У.Н.Р.
СИМОН ПЕТЛЮРА

Січня 22 дня,
Року Божого 1923-го

О. Олесь

Жалібна пісня

Хай душі, що повні і стmutку і сліз,
В погребную пісню зіллються,
Хай прапори наші похияляться скрізь
І голови журно нагнуться . . .

Як леви, боролись вони за народ,
За правду народного діла,
Життя їх стрівало тернами негод,
А смерть їх безсмертям зустріла . . .

Як тяжко, як журно без вас, дорогі,
Як пусто і сіро усюди . . .
Тремтїть же, тікайте, кати-вороги,
Бо смuток в нас помсту розбуде.

Клянemся ми всі, що народ розкуем,
Всі здійним святі заповіти
І волею край свій, як сонцем залем,
Щоб міг він і другим зорити.

(Музику до поезії „Жалібна пісня” написав Сергій Яременко
і вона вперше виконується на сьогоднішньому концерті.)